Beschouwing PvdA fractie Kadernota 2024-2027 6 juni 2023.

Positief eerste jaar:

We behandelen vandaag de eerste kadernota van deze raadsperiode. Het eerste jaar met het raadsakkoord zit er op en in de bestuurlijke boodschap aan het begin van deze kadernota wordt daar bij stilgestaan. Er zijn al mooie resultaten bij de uitvoering van het raadsakkoord geboekt:
de ontwikkeling van Stationsgebied Oost, de ontwikkelingen op werkgelegenheidsgebied in Flevokust Haven, de Strategie Agenda Natuur, de Lelystadse adaptatie strategie Klimaat Adaptatie, de Sport- en Beweegvisie 2030, de Cultuurvisie 2024, de Maatschappelijke Agenda, die unaniem door de raad is vastgesteld.
Bij het noemen van deze positieve resultaten mag ons nieuwe vergadermodel niet ontbreken. We zijn begin dit jaar hiermee gestart en terwijl de evaluatie hiervan nu volop gaande is, neem ik toch maar alvast een voorschotje hierop namens onze fractie dat het model ons in ieder geval meer rust, ruimte, regelmaat en diepgang qua behandeling van zaken heeft gebracht. Wij zijn er dus positief over.

Keerzijde:

De bestuurlijke boodschap kent ook een andere, minder positieve kant: terecht wordt stilgestaan bij de steeds complexere omgeving waarbinnen we als gemeente opereren en welke gevolgen dit voor ons heeft. Genoemd worden de inflatieproblematiek, de stikstofcrisis en wat verder weg maar ook van grote invloed de oorlog in Oekraïne. Het is onder die omstandigheden belangrijk dat wij onze stip op de horizon vasthouden en daarnaartoe werken, ondanks alle obstakels die er zijn of nog komen. Deze kadernota baseert zich op de meest recente financiële informatie uit de decembernotitie 2022. Gemeenten krijgen – zoals het er nu voorstaat – vanaf 2026 te maken met fors teruglopende inkomsten vanuit het Rijk. Helaas is dit door het college vertaald in een terughoudend beleid waarbij men zich in deze kadernota beperkt tot onontkoombare bijstellingen en actualisaties. Ook is er een lijst gemaakt met plannen waarvoor nu

geen geld beschikbaar is en deze voorstellen worden niet aan de raad voorgelegd.

De reservelijst:
Op deze reservelijst staan dossiers waarvan wij vinden dat deze niet mogen blijven liggen. Aan de volgende onderwerpen moet wat ons betreft echt NU aandacht worden besteed (anders gezegd, daar moet nu geld voor worden vrijgemaakt):

1. De maatschappelijke agenda:
Deze is recent unaniem vastgesteld en wij vinden dit een belangrijke stap in de goede richting. Wij maken ons wel zorgen over de ontwikkelingen in de jeugdhulp, een sector waar vele bevlogen en zeer betrokken medewerkers enorme prestaties leveren en waarvoor wij ze ontzettend willen bedanken. Zeer belangrijk dat wij als stadsbestuur hiervoor oog hebben en de juiste beslissingen nemen voor de toekomst.

Onder dit kopje moeten we ook St. Welzijn noemen. In het raadsakkoord is opgenomen en ik citeer: “de raad vindt het belangrijk de capaciteit/beschikbaarheid van multifunctionele accommodaties en sportzalen te optimaliseren ten opzichte van de behoefte van gebruikers (o.a. beter afstemmen van openingstijden op de behoefte) en wil daarvoor een voorstel ontvangen van het college”. Vorig jaar is bij de behandeling van de begroting de door ons en enige andere fracties ingediende motie m.b.t. de gewenste uitbreiding van het beheer van de MFA’s unaniem aangenomen. Tot op heden hebben wij als raad nog geen uitvoerbaar voorstel mogen ontvangen. Wel staat dit punt in de reservelijst met een geschat benodigd en niet echt onderbouwd bedrag van € 300.000 met daarbij de kanttekening dat er geen financiële dekking voor is. Het is voor ons onacceptabel om de huidige situatie met

capaciteitstekorten voor het beheer van deze belangrijke wijkgebouwen ongewijzigd te laten voortbestaan. **Wij zullen opnieuw een voorstel doen op dit gebied.**

2. Bouwen van woningen is een ander zorgpunt wat onze fractie betreft.
Laten we gaan bouwen waar onze inwoners behoefte aan hebben en voorkomen dat er gebouwd wordt waar juist geen of minder vraag naar is. We bouwen wijken, niet alleen maar woningen. Bouwen in de mix, een uitspraak die we allemaal inmiddels goed kennen. Wij als PvdA vinden dat een goed samengestelde diversiteit aan woningen in onze wijken een fijnere samenleving tot stand kan brengen. De wijk waarin je opgroeit, de school waar je naartoe gaat, de buren die je treft bepalen hoe je opgroeit en of je ergens fijn woont, hoe je naar de stad kijkt en of je solidair met elkaar kan zijn. Daar kunnen we samen iets aan doen.

Wij als gemeente hebben al enige tijd een achterstand in het toewijzen van grond aan Centrada. Wij roepen het college op hiermee meer haast te maken. Als het echter zo is, dat Centrada niet meer kan bouwen dan nu het geval is, misschien wordt het dan eens tijd te onderzoeken of een andere partij hierbij kan helpen?

Van de plannen voor de doorontwikkeling van onze stad worden we blij: dat ziet er op papier allemaal mooi uit. Wij spreken hier de wens uit dat al die mooie plannen ook echt bewaarheid worden. Goed voor de stad en goed voor onze inwoners.

3. Als we kijken naar kansengelijkheidsbevordering zijn wij blij met de aandacht die er is voor het breed beschikbaar stellen van menstruatieproducten voor iedereen die daar behoefte aan heeft. We verwachten dat er gauw werk wordt

gemaakt om dit aanbod ook op basisscholen te realiseren. Een motie hierover is namelijk al op 21 december 2021 aangenomen, wij hebben er in maart 2023 mondelinge vragen over gesteld. Er is toen een toezegging gedaan om per omgaande te onderzoeken of daar behoefte aan is. Die vraag is nog niet eens gesteld en er is, dus, ook niets geleverd.

Een ander idee - als we het over kansengelijkheid hebben - is dat wij oproepen speciale aandacht te hebben voor de groep jongeren van bijna 18 en deze niet uit het oog te verliezen als ze de leeftijd van 18 bereiken. **We komen met een voorstel voor gastlessen op scholen aan deze groep leerlingen om ze voor te bereiden op wat er allemaal in hun leven verandert als ze 18 jaar worden.**

Verder werken we samen met onze collega's van de ChristenUnie en GroenLinks aan een amendement voor het zogenaamde "versterken van de basis" waardoor leerlingen een betere basis en dus start zullen hebben. Dit staat nu ook in de reservelijst van zaken waar momenteel geen geld voor beschikbaar is, maar wij vinden dat dit een verkeerde keuze is die uiteindelijk zelfs meer geld kan kosten.

Als fractie geven wij dus extra aandacht aan <u>dienstbaarheid van de overheid, kansengelijkheid en leefbaarheid.</u> De afgelopen tijd zijn er diverse voorbeelden geweest waarbij gemeente en burger het niet eens werden met elkaar en de rechter eraan te pas moest komen om tot een besluit te komen. Wij begrijpen dat dit soms niet anders kan, maar betreuren het wel als het zover komt. Daar wordt niemand blij van en het kost veel tijd en geld. Onze oproep is om toch vooral te blijven zoeken naar andere oplossingen waarbij het belang van burgers een zwaarwegend aspect moet zijn.

Ook is toegezegd om binnen het gemeentehuis op een andere

manier naar binnen te kijken:
- Zit iedereen op de juiste plek?
- Wordt er genoeg aandacht besteed aan inclusie en diversiteit?
- Geldt het regenboogbeleid alleen voor op straat of ook binnen ons huis?
Wij blijven alert op signalen en ontwikkelingen bij elk van deze onderwerpen en zullen daar als fractie elke keer weer op reageren, als we vinden dat het nodig is.

Ik heb al aangegeven dat voorstellen van onze fractie verwacht kunnen worden over het beheer van de MFA's en gastlessen aan bijna 18-jarigen, maar we komen ook – samen met Mooi Lelystad - met een voorstel om iets te doen aan de onduidelijke bewegwijzering in het centrum en het weren van verkeer als dat geen bestemmingsverkeer is.

Tot slot een oproep aan college en collega's in de raad:
Laten we ambitieus zijn, lef en durf tonen en buiten de kaders denken als dat kan en gewenst is. Zoals een maatschappij niet opgedeeld kan worden in óf wonen, óf werken, moeten we er ook samen voor zorgen dat deze beleidsterreinen niet uit elkaar gaan lopen waardoor onlogische keuzes goed samenhangend beleid in de weg zitten. De samenwerking tussen college en raad in het eerste voorbije jaar van deze raadsperiode stemt optimistisch. Wat ons betreft mogen we nog wat scherper letten op de juiste rolverdeling tussen college en raad en bemoeien wij ons als raad nog te vaak met de uitvoering. Onze oproep is dan ook dit samen goed te bewaken maar vooral ook het college het vertrouwen en de ruimte te geven om de juiste dingen te doen.

Dank voor jullie aandacht.